

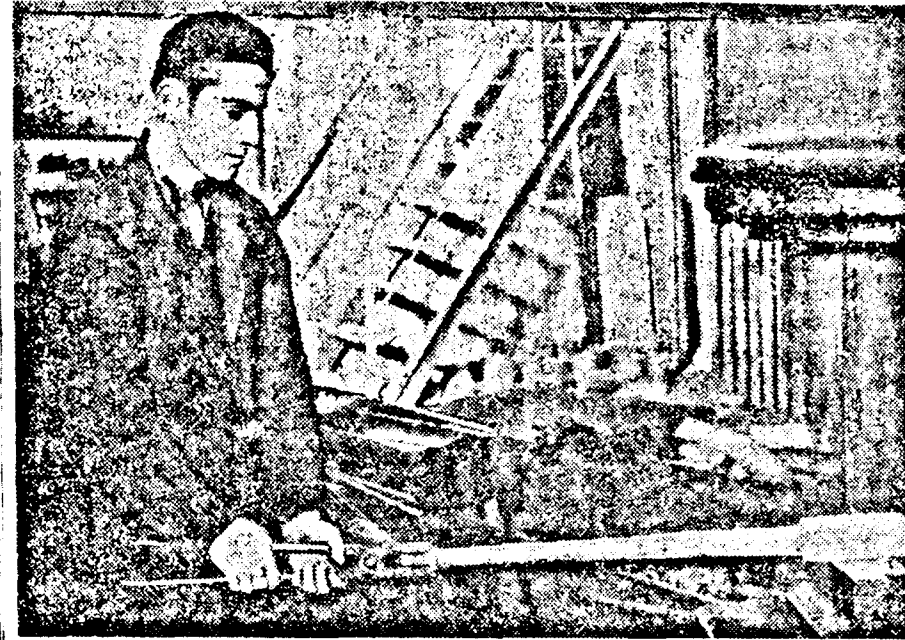


A II. pártkongresszus tiszteletére szervezett szocialista verseny keretében gyáraink és üzemek dolgozói mind szélesebb körben alkalmazzák a fejlett munkamódszereket, új mozgalmakat kezdenek meg, a termelés és a termelékenység növelése, valamint a minőség javítása érdekében. Ezt a célt szolgálja a „szakma legjobbjai” című elnevezésű indított mozgalom is.

A CFR főműhelyben mind nagyobb méreteket ölt a szakmai verseny. A főműhelyben összesen 275 jó szakember kapcsolódott be a szakmai versenybe és sokan közülük már elnyerték a „szakma legjobbjai” címet.



A CFR főműhely kazánkovácsműhelyében dolgozik Maier Aron párttag, szerelő. Jó eredménnyel vesz részt a szakmai versenyben s így elnyerte a „kazánkovácsműhely legjobbjai” megnevezést. Képe a CFR főműhelyben dolgozó Maier Aron munkájában.



A CFR főműhely kovácsműhelyében dolgozik a képen látható Cioaba Ioan, aki a szakmai verseny keretében jóminőségű munkát végez és emellett novemberben 88 százalékos normatelteljesítést ért el. Így elnyerte a „legjobb kovács” megnevezést.

Villamosították a Decebal utcát

A H. pártkongresszus előtt, a mi utcánkban is világosabbá és egészségesebbé tették. Buzák városrészében, a Decebal utcában, eddig nagyon sötét volt.

Büszkök vagyunk ma már mi is az utcánkra. Sokat köszönhetünk Coroiu Livia képviselőnek és Tirmoveanu Maria utcafelújítóknak, lelkes munkájukért.

Meg kell említenünk Diamantu Gheorghet, a munkatelep irányítóját, valamint Voicu Gheorghet, a villanygyár munkacsoportjának vezetőjét, mert ez a csoport a II. pártkongresszus tiszteletére határidő előtt fejezte be a munkát. Segítették őket ebben Coroiu Ioan, Costineanu Vasile és Tirmoveanu Slavko Decebal-utcai lakosok.

Gui Teodor, levelező

Az Akadémia Mezőgazdasági Kutatóintézetének ülésszaka

Az Akadémia Mezőgazdasági Kutatóintézetének tudományos ülésszakát hívott össze a Román Munkáspárt II. kongresszusának tiszteletére. Az ülésszakon — amely kedden délelőtt kezdte meg munkáját — nagy számban vesznek részt az intézet kísérleti állomásain és laboratóriumaiában dolgozó kutatók, mérnökök és más szakemberek, az ország többi mezőgazdasági kutatóintézetének küldöttei s a Földművelésügyi és Erdészeti Minisztérium képviselői.

Traian Savulescu professzor, az Akadémia elnöke, megnyitó beszédében utalt azokra a jelentős munkasikerekre, amelyekkel hazánk dolgozói a pártkongresszust köszöntik. Az Akadémia Mezőgazdasági Kutatóintézetének munkásságáról szólva, kiemelte a kísérleti állomások és laboratóriumok kutatóinak s a mezőgazdaság valamennyi dolgozóinak lelkes munkakészletét s azt az állandó törekvést, hogy a legkorszerűbb talajművelési módszerek általánosításával mind magasabb színvonalra emeljék mezőgazdaságunkat.

Az ülésszak első napján az Akadémia Mezőgazdasági Kutatóintézetének következő munkaközösségei terjesztették elő tudományos értekezéseket: N. Pascovschi mérnök és munkatársai, I. Balan mérnök, M. Doucet mérnök és munkatársai dr. C. Ichiuievici és P. Varga, dr. Gherasim Constantinescu professzor, az Akadémia levelező tagja és E. Negreanu, C. Rafila mérnök.

Az ülésszak folytatja munkáját.

Reicher Eva

Vörös Lobogó

Az R. M. P. Arad-tartományi bizottsága és a tartományi néptanács lapja

Szigoru takarékoságot üzemekünkben

A terven felüli szocialista felhalmozás növeléséért folytatott küzdelem eredménye főleg a munkatermelékenység emelésétől, az önköltségi ár csökkentésétől függ.

A jövedelmező gazdálkodás megköveteli a vállalatok munkaközösségétől, hogy termelési, műszaki, pénzügyi tervüket egyaránt teljesítsék. A szocialista gazdálkodás követelménye a termelési terv túlteljesítése, de a terven megszabott pénzalappal, illetve pénzmegtakarítással. Ez a gazdaságos termelés, hisz a pénzügyi tervben előirányzott kiadások csökkentése az illető termékek előállítására tervezett társadalmilag szükséges munkaidő csökkentését jelenti. Ez esetben a munkaidőt pénz formájában takarítják meg.

A termelési és pénzügyi terv megvalósításában elsőrendű feladat a legszigorúbb takarékosági rendszer bevezetése minden szocialista vállalatban. Hazafias feladat, hogy pártunk II. kongresszusának méltó fogadására minden vállalatban fókuszotabban örködjének a pénzügyi fejelem fölött és meghonosítsák a gondos takarékosági rendszert.

A nem gazdaságos, nem a termelést szolgáló kiadások csökkentése nagyjelentőségű a gazdaságos termelés biztosításában. Ez vezet az anyagi és pénzalapok tékozlásának megakadályozásához, a termékek önköltségi árának csökkentéséhez. Ezen a téren a „I. Ranghej” szerszámgépgyár szép eredményeket ért el. A pénzügyi fejelem tiszteletbentartásával és helyes gazdálkodással magyarázható a „I. Ranghej”, valamint a „November 7” gyárak eddig elért terven felüli szocialista felhalmozása. Beszéljünk azonban olyan vállalatokról is, amelyeknek vezető munkaközössége nem tördök eléggé a pénzügyi előírások betartásával. A cukorgyár például a jelenlegi kampány során közel 250.000 lej fizetett fekébr és büntetés címen. Ezt az összeget a munka és szállítás helyes megszervezésének hiánya miatt kellett fizetnie. Az igazgatóság és a pártalapszervezet szíveleje meg a hibákat és gondoskodják felszámolásukról, újabb mulasztások elkerüléséről.

A jövedelmező gazdálkodás egyik alapvető feltétele a fajlagos fogyasztás mutatószámának betartása, a termeléshez szükséges anyagfogyasztás csökkentése. Miért fontos ez? Mert minden anyag előállításához meghatározott emberi munkát fektetnek. Minél kevesebb anyagot használunk fel a termék előállításához — anélkül, hogy a minőség rovársá menjen — annál alacsonyabb lesz annak önköltségi ára. A vállalat vezetőségének jó szervező, a pártalapszervezet helyes politikai nevelő, a szakszervezet és IMSz mozgósító munkájának egyenes következménye a „November 7” gyár dolgozóinak a fajlagos fogyasztás tervén elért kiváló eredménye. Ennek nyomán többszáz ezer lej fizettek be az állam kasszájába terven felüli szocialista felhalmozás címen. Ezal szemben sajnos vannak olyan egy-

ségek, mint például a sütőipari vállalat, amelyekben nem küzdenek következetesen a fajlagos fogyasztás mutatószámának betartásáért.

A jövedelmező gazdálkodásnak egyik feltétele az előírt tartalékanyag tárolása. A termelési szükségleten felül tárolt nyers- és segédanyag, valamint az el nem szállított készáru raktárontartása egyrészt helytelen, mert más vállalatoktól vonjuk el, másrészt súlyosan terheli a vállalat pénzügyi alapját. Tartományunkban általános jelenséggé könyvelhetjük el az egészséges arányú anyag-tartalékolást. Meg kell mondanunk azonban, hogy vannak olyan vállalatok is, amelyekben a szükséglet fölött tartott anyagokat. Ezek közé sorolhatjuk a „G. Dimitrov” gyárat, ahol az el nem szállított készáru a vállalat tevékenységében nehézséget okozott, mivel maga után vonta a pénzfolyosítás zárolását. Helyes, ha anyagtelekeket a vállalatok az Állami Bank anyagköltség-tábláján helyezik el, hogy azt az arra szoruló vállalatok megvásárolhassák.

A takarékos pénzgazdálkodás szempontjából a fenntartási költségek előirányzott pénzalapok észszerű felhasználása is elmaradhatatlan tényező. A közös költségek — telefon, kiszállási költségek — csökkentése olcsóbbá teszi a termelést.

Népi demokratikus államunk a tervgazdálkodás megvalósításának legfőbb szerve. Államunk kezeli és osztja el népgazdaságunk termelési eszközeit, összmunkaidőjét. A gyakorlatban ez a folyamat az érték-törvény követelményeinek figyelembevételével és alkalmazásával történik, tehát a pénzértékek felhasználásával. Hogy az állam zavartalanul folytathassa a gazdaság vezetését, alapvetően fontos, hogy a vállalatok pontosan és hiánytalanul fizessék be az amortizációs adót és egyéb pénztartozásaikat.

Mélysegesen káros egyes vállalatok vezetőközösségének az az eljárása, hogy nem teljesíti a jövedelemtervet s mégis jutalmakat és más törvénytelen kiadásokat folyósít. Az ilyen törvénytelen eljárások megnehezítik az állam egészséges pénzgazdálkodását. Feltétlenül szükséges, hogy a ráfizetéssel dolgozó vállalatok munkaközössége küzdjön a jövedelmezőség eléréséért.

A párt II. kongresszusára készülve főfeladatunk kell a takarékoság kérdéseivel foglalkozni a vállalatvezetőknek, mérnököknek, technikusoknak és az üzemek minden dolgozójának. Különösen nagy feladat hárul a kommunistákra és a pártiszervezetekre. A párt tagjainak élen kell járniuk, példát kell mutatniuk a takarékosággal szemben. Elénk agitációs és propagandamunkát kell kifejteniük a fokozottabb takarékoság érdekében. Erre a célra fel kell használni az alapszervezeti gyűléseket, a termelési értekezleteket, a faliújságot, a kulturális munka összes eszközeit. Arra kell törekedni, hogy minden dolgozó megértse a takarékoságnak, az önköltségi ár csökkentésének fontosságát, üzemünk nagyobb jövedelmezőségért és az életszínvonal emeléséért vívott harcban.

A fővárosban megkoszorúzták az 1918 december 13-án elesett munkáshősök emlékművét

A fővárosban kedden délelőtti számos munkásküldöttség helyezett el koszorúkat és virágkosztrokat azon az emléktáblán, amelyet a burzsoáz-földesuri kormány parancsára 1918 december 13-án legyilkolt munkáshősök emlékére állítottak.

Koszorúkat helyeztek el az RMP bukaresti városi bizottsága, a Szakszervezetek Központi Tanácsa, az Ifjúsunk Szövetsége, Központi Bizottsága, a volt antifasiszta bebörtönzöttek és deportáltak egyesülete, a nyomdai munkások szakszervezetének központi bizottsá-

ga, a „J. V. Sztálin” Sotneta Háza nyomdai munkások bizottsága, a „Vörös Grivica” vasúti műhelyek, az „Augustus 23” üzemek, a „Gh. Gheorghiu-Dej” készáruhágyár, valamint több más fővárosi vállalat és intézmény.

Az emléktáblánál az 1918 december 13-i tüntetés résztvevői és nyomdai munkások álltak őrséget. A munkásküldöttségek egy percnyi hallgatással adóztak a dolgozó nép szabadságáért és jólétéért vívott harcban 1918 december 13-án elesett hősök emlékének.

(Agerpres.)

Képzőművészeti kiállítás nyílik a fővárosban

A Képzőművészek Szövetsége és a fővárosi néptanács kulturális tája a II. pártkongresszus tiszteletére tartományközi festészeti, szobrászati és grafikai kiállítást rendez a fővárosban.

A beküldött több mint 3000 mű közül kiválasztottak 300 festményt, 154 szobrot és 670 grafikai munkát. A képeket és a szobrok egy részét

a Dalles-teremben állítják ki, a grafikai műveket és a többi szobrot pedig az RNK Művészeti Múzeumában.

A kiállításon idősebb és fiatalabb képzőművészek művei, valamint a képzőművészeti intézetek most végzett növendékeinek legjobb művei szerepelnek.

(Agerpres.)

A II. pártkongresszus tiszteletére

Több ezer négyzetdeciméter bőrt takarítottak meg

A „Libertatea” gyár cipőkészítéssel valamilyen dolgozó szép eredményt ért el. Legtöbbször a terv teljesítését és minőségi áru készítését tartják legfontosabbnak. A szabásati osztály dolgozóit számra emellett lehetőség is nyílik, hogy nagy mennyiségű nyersanyagot takarítsanak meg.

Az anyag, illetve bőrtakarékosági mozgalomban Katkó János vezet. Mikor vállalták

a II. pártkongresszus tiszteletére megtette, számoltatott azzal, hogy a haladott munkamódszerek — amelyeket alkalmaz — milyen lehetőségeket adnak hozzájárulásnak teljesítésére. Vállalta, hogy havonként 1500 négyzetdeciméter bőrt takarít meg és novemberben 1981 négyzetdeciméter bőrt takarított meg.

A szabásaton valamennyien az anyag-

takarékoságot, helyesebben a nyersanyag és a legfontosabbak. Bercse János száma is szép eredménnyel zárult november hónap, mert 1498 négyzetdeciméter bőrt takarított meg.

Lebovits Jenő ugyan csak azok közé tartozik, akik a II. pártkongresszust sikerrel közzöntik és ő 1245 négyzetdeciméter bőrt takarított meg.

Butorok — terven felül

A „Május 1” asztalosipari termelőszövetkezetben 7,7 százalékkal haladták túl novemberben a globális termelési tervet. A kongresszus tiszteletére tett vállalások teljesítésében kiváló eredményeket értek el. Így terven felül négy Arad-

tipusú butort, 20 Studdi-diványt, 50 konyhaszéket és egyebeket készítették terven felül, összesen 125.030 lej értékben.

Az új választékból, a hátsó diványból is többet gyártottak terven felül a II. pártkongresszus tiszteletére.

Novemberben a terven felüli pénzfelhalmozás értéke 1.830 lej volt, 151 lejjel több, mint amennyit vállaltak.

Lengyel Lajos és Löwei József tüntek ki a szocialista munkaversenyben az elmúlt hónap folyamán.

Az „Uj idők” termelőszövetkezetben is 1956-ra termelnek

Az „Uj idők” termelőszövetkezet dolgozóinak számos értékes közfogyasztási cikkkel látják el városunkat és tartományunkat. Most, a kongresszus versenytérre igyekeznek továbbra is minél szebb termelési eredményeket elérni, hogy méltóképpen üdvözöljék a nagy eseményt.

Novemberben és december első tíz napjában globális tervüket

a vállalt 100 százalékos teljesítéssel szemben 116 százalékos teljesítéssel. Így évi tervüket a vállalt határidő előtt husz nappal befejezték, tehát nem december 20-tól, hanem már december első napjától kezdve 1956-ra termelnek.

A termelékenység is a terven megjelölt mutatószámmal szemben, 24 százalékkal nö-

vekedett. Október 1-től december 10-ig a terven felüli pénzfelhalmozást is 39.366 lejre növelték a szövetkezetben.

Ebben a szakaszban új választékok gyártását kezdték meg, úgy mint különböző méretű gyermekcipők, fűzők, kárpokok és felnőttek számára, ágybetétek és különböző gyermekjátékok készítése.

A színjátszó csoport rendezője

A kalap alól kilátó hóféher haj, a fehér bajusz elárulja Faludi bácsi életkorát, a nyolcvannégy évet. De ennek ellentmond egyenes tartása, fűrészműködés, s leginkább munkaképe. A „Fieraru” gyárnak Faludi Károly a legidősebb dolgozója.

Azóta dolgozik itt, amióta megalkult a gyár kultúracsoprtjában a színjátszó együttes. Annak most hét éve.

Faludi Károly bádogos szorgalmasan jár a munkás önképző egyesületbe. Az énekarban is résztvevő. Tízennyolc éves legényke volt, amikor az énekkarral ünnepségre készült a Szabadság-szobor leleplezésére. Több énekkart egyesítettek akkor. Egy színész mellé került, akinek feltűnt kellemes hangja. Megkérdezte tőle, nem akar-e színész lenni? Faludi Károlyt — bár tagadólag válaszolt, — a kérdés meggondolkozott. Nem állt be azonnal színpadra, de ez a gondolat egy éven keresztül „bogar” volt a fejében.

Színészi pályafutását 1891 tavaszán kezdte meg Budapesten. Első fellépése után szerződött. Összesen azonban a színházat beárított, s így mindenki színeket eresztettek. Ekkor kezdődött életének talán legnehezebb szakasza: vándorszínész lett.

Tíz év telt el a legkeményebb munkában, nélkülözéssel, mert bizony a vándorszínész élete a mult században nem volt valami napfényes. Tíz esztendő elteltével — miután több évig kardalos volt — elérte élete egyik főcélját, elsőrendű színész lett. Ekkor jutott csak hozzá, hogy képezze magát, mert addig színiiskolára, énektanára nem jutott a gáziból.

„Lejátszott szerepeim” naplójegyzetében lapozgatva visszatekint a fél évszázaddal ezelőtti történetekre. Ekkor már mind több színdarab mellé jegyezhetette be: „nagy siker”. Ez a két szó sokat

rejt magában. Előőradszolja azokat az emlékeket, amelyek a 84 éves színészt még most is boldogítják.

Minden színész számára kitüntetés volt, ha Blaha Lujzával játszhatott. Faludi Károlynak is jutott e kitüntetésből 1903 februárjában.

Eztidezeden keresztül volt Aradnak és más városoknak kedvelt, népszerű színésze. Szerették kellemes csengésű hangját, de főként, mint komikus vált igen népszerűvé. Az idősebb színházlátogatók jól emlékeznek még „Gül baba” műhőjének megsemmisítőjére. Aki az aradi igényes közönség előtt megállta helyét, annak valóban jó színésznek kellett lennie. Ilyen volt Faludi Károly is...

Nem tudott megvalni idős korára sem a színpadtól. Nem tudott lemondani a bemutatkozó kellemeztől. Ezért vállalta a számára oly emlékeztető napon — 1948 december 15-én — a „Fieraru” gyár színjátszó csoportjának vezetését. Ebben a munkában, talán legjellemzőbb rá, hogy egyszerűen tud a színjátszókkal bántani. Vannak olyanok is, akik immár hét év óta tagjai a színjátszó csoportnak.

Ezelőtt hét évvel, a színjátszó csoport megalakulása után Faludi bácsi azonnali munkához látott. Az első színdarab, amit betanított a „Büvös szék” című egyfelvonásos volt. Négy hónappal azután a helyi sajtó így írt róla: „Szépen fejlődik a „Fieraru” gyár üzemi kultúracsoprtja”. Ez a kis cikk nemcsak Faludi bácsinak, a rendezőnek, hanem a csoport valamennyi tagjának sokat jelentett. Hozzádátta új színdarab betanulásához. A megalakulás utáni ötödik hónapban már a „Jubileum” című színdarabot mutatták be. Ezzel a csoport kitüntetését nyert, sőt külön-külön valamennyi szereplő is.

Egész színészi pályafutása alatt, majd később mint rendezőt Fa-

ludi bácsit leginkább a népszínművek vonzották. Betanította a „Zsuzsi néni póruját” című színdarabot, amely harcot hirdet a babona ellen. Vidéki szerepléseik alkalmával sok sikert arattak ezzel. A „Szépek mint a mezők virágai” című színdarabot, amit 1952-ben tanultak be, harmincszor adták elő. Egy évvel később a kultúracsoprtok versenyének országos döntőjébe kerültek. Legutóbb többször egymásután „Az aranyos öregek” című Mórca-darabbal nyerték meg a közönség tetszését. Most újra versenyre készülnek.

Teltek a hónapok és az évek. Egyre több színdarabot tanultak be. Leküzdöttek sok akadályt és sok útds kérdésre találtak öleletes megoldást. Most, hét év után csoportjuk városunk legjobb üzemi kultúracsoprtjai közé tartozik.

Talán Faludi bácsi a legbüszkébb arra, hogy 73 émet és több diplomát nyertek. A hét esztendő alatt 30 színdarabot, 300 előadást mutattak be, több ezer néző előtt. Ha valaki megvizsgálja a színjátszó örömeit, az már nemigen tud megvalni a színjátszó csoporttól. Ez a magyarázata annak, hogy összetartotta csoportját, s így színvonalas munkát végezhetett.

Többször előfordult, hogy a színjátszók közül valaki türelmet vesztve odavágta, hogy ő bizony többé jelle sem néz a csoportnak. De amikor Faludi bácsival taláta magát szemben, a „fenyegetés” egyre enyhébb volt. A halk nyugodt rábeszélés után a „lázdó” mindig feladta a harcot. Faludi bácsi mindig arra törekedett, hogy olyan színdarabot válasszon ki, amely a szereplők érdeklődését is lekötli. Ez sikerének titka.

A nyolcvannégy éves színész most is kész alkotni, dolgozni. Bárkivel felveheti a versenyt, ami a munkához illik: derítsen, jókedvűen dolgozik...

Reicher Eva

A filharmónia szombatesti hangversenyéről

Fiatalkorú állt szombaton este az Aradi Kulturpalota hangversenytérképén. Neve még ismeretlen, az aradi zenekedvelők előtt: Vintila Gheorghe, a kolozsvári filharmónia állandó karnagyja. Erkelődésével tekintettünk a fiatal karnagy első aradi szereplésére, hiszen a változatos műsort nagyrészt igen komoly karnagy felkészültséget igénylő művek képezték.

Tudvalevő, hogy döntő jelentőségű, hogyan készíti elő a karnagy az együttest a feladatok megoldására. A Vintila Gheorghe vezetésével tartott próbákon meggyőződhettünk arról, hogy a zenekar élén kiváló képességű karnagy áll. A felkészültség, a pontosság, amellyel az előadás legapróbb részleteit is kidolgoztatta a zenekarral, a csatlakozókkal, mely semmilyen bizonytalanságot nem tűrt meg, a következőkben érlely és biztos kéz, amellyel felfogását érvényesítette, minden elismerést megérdemelt.

Vintila Gheorghe az évben fejezte be zenei tanulmányait Moszkvában. Hat évet töltött a Szovjetunióban: az első négy évben a leningrádi konzervatóriumban tanult, ahol mestere a világhírű Borisz Hlajden négyzetes Szilán-djás nevelő volt. Moszkvában a híres Leo Ginszburgtól tanult két évig. Tanulmányainak befejeztével, kiváló felkészültséggel és elismeréssel, készült a felépítet Moszkvai Nagyszínházban, egy alkalommal az országunkban is járt Igor Ojstrah hegedűművésszel.

A szombatesti szimfonikus hangverseny műsorának első száma Achille Stora Harmadik szimfonikája volt. Az erdélyi származású szerző, a mai filharmónia karnagya, jól ismeri az aradi közönséget, hiszen tavasszal nagy sikerrel vezényelte az aradi filharmónikusokat és kompozícióját nem egyszer szerepelteték már az aradi szimfonikus zenekar műsorán. Műsora meglehetősen könnyen érthető, egyszerű és derűs. Az előadott mű az erdélyi tájak legegyszerűbb ábrázolása.

A bevezetőt Modest Petrovics Muszorgszkijnek (1835—1881) Fjél kopár hegytetőn című zenekari darabja követte. Rendkívül zenei tehetsége új kifejezőeszközök felé terelte művészetét, ami ebben nyilvánul meg, hogy a különleges hatásként kedvelt melódia minden zenei felépítési vagy összhangzási szabályt. Nevét nagybecsű operája, a Borisz Godunov és értékes dalai tették világhírűvé. Előadott zenekari darabja közismert, gyakran hallott mű. Már az elején a „földalatti szellemek lármájával” drámai feszültséget teremt a zenei anyagot a sorok között részletekben még fokozza: megjelenik „a sötétség szelleme”, majd maga a „sátán”, aki elől a szellemek futnak. Tétőfokát a feszültség a „boszorkánytánc” után ér el. A mű hangulata azonban megváltozik, amikor a távoiból egy templom hangoskaja csendül fel, a „gonosz lelkek” ijedten menekülnek, a sötétség megszűnik a nappal beálltával fejeződik be a zenekari darab. Az aradi filharmónikusok előadásában végig érdekes, remek, élvezetes zenekari kidolgozást hallottunk.

A következő műsorszám a német romantikus opera kezdeményezőjének, Karl Maria Webernek (1786—1826) Oberon-nyitánya volt. Weber zeneszerzői munkássága a hangszeres és a színpadi zene között oszlott meg. Jeles művelője a zenekari daraboknak, a kamarazenének, de Igazi hírnevét operáival szerezte (Büvös vadász, Euryanthe, Oberon, stb.). Az előadott Planché szövegére írt dal-nyitánya szimfonikus formájú és a leghatásosabb hangverseny darabok egyike. Fényes szövevénye a lágy dallamoknak, látomászerűen tova sikló crescendoknak, a meglepő, frissen patkó ritmusoknak és a viharzó, éles fortissimóknak. Formai felépítése és hangszerelése tökéletes. Oberon kürtjének szava vezet be a nyitányt. Majd a vonósok és a fuvókák csodás összjátéka a tündérek rajának megjelenését idézte fel. Színesen. Megszóllt a Húrmaszindukja és az álomkép nemcsak a szerzőszi. A dallamok szövevénye választékos, de nem határozott. Hangszerelésben jelentős szerepet játszik a hangszin és a színteljesítés. A dallamok szövevénye választékos, de nem határozott. Hangszerelésben jelentős szerepet játszik a hangszin és a színteljesítés.

Az est második részében elhangzott szimfónia volt az előadás legértékesebb, legszebb produkciója. Az aradi szimfonikus zenekar Césár Frankának (1822—1890), az új francia zenei irányzat megalapítójának és mestereinek legkiemelkedőbb alkotását, a d-moll szimfóniát adta fel. Nagy bevezetés nyitotta meg az első tételt, s már az első ütemek színes hangszerelése egy remekmű kezdését jelzi. A főtéma sem vár sokáig magára. A vonósok, fuvókák és végül a kürtök egyre izgatottabb légkört teremtenek a kromatikus harmónizálás fényes tétőfokán indul fel a vonostromolók hosszas előkészítése után a fűlbemázó főtéma, amely mesterséletesen vezet át a szimfónia következő tételébe. Rövid pár ütemes átvezetés, s elénk tárul egy hasonló szépségű melléktema, majd az ezt követő zárótema.

Az elhangzott témák töredékei számolag hol spontán, hol kitartott hangok között előkezdtek, de mindig dallamos színezésben. Césár Franka dallami invenciója azonban csak a második tételben érte el tetőfokát, ahol pompás ellenpontozó érzékkel vezette a hallgatót az első vonós pizzicato témához, majd ahhoz a felejtethetetlen második témához, mely az angolkürtöt oly kényesen, de egyben oly hálás feladat elé állítja.

A harmadik tétel kezdete egy hatalmas vonós uniszónó, meglepés-szerű rezes bevezetéssel. A főtéma

és tovább kidolgozott része már csak előkészítése az utolsó tétel győzedelmes hangulatának, amelyet kezdetben halkán hoznak a trombiták, majd szokatlan dallamfűzéssel és szokatlan dallamfűzéssel. Egész szimfóniájában egyéni módon kezeli az egyes tételek felépítését.

Az aradi szimfonikus zenekar Vintila Gheorghe vezetésével remek teljesítményt nyújtott. Az egyes csoportok valóban tükörszerűen játszottak. Felépítésben, hangzásban, ritmusban régen nem hallottunk ilyen egyetemesen sikerült előadást. A Vintila Gheorghe vezetése nyomán kibontakozó romantikus hangulatok kivétel nélkül magasrendű művészi elhatározást nyújtottak a hallgatóknak. Az egyes zenei gondolatok művészi változtatásában jutottak kifejezésre a zenekar játékos és teljes szépségében hatoltak. Ha voltak is itt-ott kisebb, de azért említésre méltó hibák, ezeknek száma és súlya elenyésző. Ilyen volt például a decrescendók pianissimóban a kitartott hangok hezágossága. Hallhatunk ugyanakkor szűke, erőltet bevezetéseket, vagy olykor túlméretezett források, amelyek szinte a végsoffortissimóval voltak egyenrangúak. Meg kell említenünk azt is, hogy a zenekar behangolása nem volt kifogástalan. Elvárjuk, hogy a zenekar minden tagja kifogástalanul behangolva jelenjen meg a hangversenyen. Vonatkozik ez elsősorban a nagybőgősökre s a fuvókák egyes tagjaira.

Különösen kiemelkedő nyújtott az első kürt és az első kürt. A vonós csoport is gyakran sikerült lágy pianissimóval ragadtatta el a hallgatót. Külön kell említeni az angolkürt váratlanul kitűnő teljesítményét.

Vintila Gheorgheban kitűnő karnagyot ismertünk meg, aki bizonyítottan adta annak, hogy van fantáziája és leleménye a nehéz és kényes feladatok megoldásában. Az Oberon-nyitányban a dinamikus skála teljes kihasználásával, valamint határozott ritmussal, a szimfóniában pedig nagyvonalúan, szilárd szerkezettel, a fő- és melléktemák arányos hangsúlyozásával építette fel az előadást. Vintila Gheorghe nem öncélú színteljesítésre vonja magára a figyelmet, hanem kizárólag a zenemű hűségese, stílusos közvetítését tekintti feladatának.

Minden egybevetve, elmondhatjuk, hogy a szombati hangversenyről maradandó élményekkel távoztunk.

Slóger József

Közlemények

A Benjámin Bank aradtartományi fiókja közli az érdekeltekkel, hogy székhelyét az Anabote Francé utca 1. szám alá, az ORACA volt helyiségébe helyezte át.

Az Orvostudományi Társaság aradi fiókja pénteken, december 16-án este 7 órakor, tudományos ülést tart, amelynek előadói dr. Căteșoru

Dumitru, dr. Tescu, dr. Petrisor és dr. Angelescu G.

A társaság gyógyszerészeti osztálya pénteken, december 16-án este 8 órakor ülést tart a Horia utcán 2. szám alatti színházban, ahol Leó Jakab gyógyszerész lesz az előadó.

Központi Lóto, húzás előtt csütörtökön meg vásárolható.



Hol a mérleg, kié a szén...

A dolog úgy történt, hogy fasten hat órában csütörtök. December 9-én, munkából jövet, a Hegyaljai Vilamosvasút állomása mögötti fátelre igyekeztem. Amint odaértem, brómmei táplálótartalmam meg, hogy van faszen. Belepertem az irodába.

Tíz kité faszenét kerek — mondtam azzal az indoklással reménytel, hogy gyorsan meg is kapom.

Az irodában lévő elvtársom kérdően nézett rám, majd így válaszolt: — A szén kérem nagyon poros és 0,70 lejbe kerül kilója.

Nem baj kérem. Kerek 10 kilót. Az elvtársom végignézt rajtam, majd kijelentette:

Nincs mérlegünk. Tessék holnap jönni.

Holnap, holnap, ismételttem magamban, s keserű csalódással tekintettem a „poros szénre”.

Fél négyre járt az idő, s úgy éreztem, hogy ezen a napon reménytelen lesz a szén beszerzése. De se baj, gondoltam magamban, hiszen van még fátel. Elindultam az Armatel Roste bton lévő fátelre. Az egyik alkalmazottól megkérdeztem, van-e szén?

Hogyne kérem — hangzott a válasz. — Tessék csak az irodába menni.

Az irodában két elvtárs állt. Az egyik rápillantott és én máris derült arcra mondtam:

Tíz kité faszenét kerek. Már kezdtem reménykedni, hogy megkapom a szénem, amikor hirtelen ezt a választ kaptam:

Nincs kérem szénünk. Tessék ott a sarkon, a másik fátelen megérdeklődni. Ott biztosan kap.

De hiszen onnan jöttem — mondtam. — Ott valóban lehet szénem kapni, de nincs mérlegük.

Mi nem lehetünk semmi. Nincs szénünk — hangzott a válasz.

E kijelentés után felkerestem azt az alkalmazottat, akitől megkértem, hogy van szén. Amikor elmondottam, hogy „nincs” szén, csodálkozva nézett rám, majd ezeket mondta:

Már hogyne volna. Tessék csak velem jönni, mindjárt megmutatom.

A fátelre egyik sarkában két nagy halom szén pillantott meg.

Ez az, ugye, amit akar — mondtam.

Ez ám az a szén, amit „nincs” — felelt. — Es most mi lesz? — kérdeztem.

Azonnal megérdeklődtem az irodában — szolt és távozott.

Közben türelmetlenül vártam, vajon mi lesz. Itt „nincs” szén, amott pedig „nincs” mérleg. A fátelre alkalmazott közben visszaérkezett.

Hát kérem, a szén nem a mienk. Nem adhatunk — mondtam.

Soha nem voltam kíváncsi természetű ember, de most az egyszerű szeretném megkérdezni: Hol a mérleg és vajon kié a szén?

Liszka István levele nyomán.



A tartományi labdarugó bizottság konferenciája

Bükk érdeklődés mellett folyt le kedden délután a tartományi labdarugó Bizottság évi konferenciája, amelyen számos, a tartomány különböző részeiben levő sportközösség képviseltette magát. A megnyitást után Crucean Traian, a labdarugó bizottság titkára olvasta fel az 1955. évi tevékenység beszámolóját, amely egyeztetett a labdarugó bizottság egész évi munkáját tükrözi. A beszámolóhoz hozzászólások követték, ezek keretében a jelenlévők nem törekedtek arra, hogy bírálatokkal tá-

mogassák a labdarugó bizottságot. Mironescu Constantin, a tartományi Testnevelési és Sportbizottság aktivistája vont le a konferencia tanulságait, majd kiosztották az 1955. évben bajnokságot nyert sportközösségek számára a díjakat. Kupát nyertek a Constructorul, a szimlaci Re-colta, az Avintul, a Voința-Artex Ifjúsági csapata, a Metaul „G. D. Mitrov” törpe csapata és a Fl. Rosie „November 7”, a november 7 tisztelőre rendezett torna győztese.

Néhány sorban

A „Promóspör” 49. számú versenye több mint 400.000 szelvényt adtak be és ezek közül 2 darab 12 találatos, 26 darab 11 találatos és 232 darab 10 találatos volt.

A Német Demokratikus Köztársaság labdarugó bajnokságában végzett az évi forduló. Az első helyen a Wismut Karl Marx-Stadt csapata

végzett 20 ponttal az Empor Rostock (19 pont), Motor Zwickau (17 pont), és a Dinamo Berlin (16 pont) előtt. A jugoszláv labdarugó bajnokságban az utolsó évi forduló előtt a belgrádi Radnicki vezet 19 ponttal, míg utána a belgrádi Vörös Csillag és a belgrádi Partizan következnek 18—18 ponttal.



Csütörtök, december 15

BÜKÁREST I: 8.05: Központi sajtószemle. 8.13: Reggeli hangverseny. 9.15: Szimfonikus zene. 9.45: Gyermekművek. 10.15: Népi zene. 10.40: Hangverseny. 11.00: Mindenből mindenkinek. 12.00: Beszélgetések a gyermekekről. 12.15: Román könnyűzene. 12.40: Munkadatok szovjet szerzőktől. 12.55: Hírek. 13.00: Román népi zene. 13.33: Beethoven hangverseny. 14.15: Külföldi negyedóra. 14.45: Déli hangverseny. 15.30: Hírek. 15.35: Dalok a pártól. 16.00: Román népi zene. 16.30: Zenei műsor gyermekek számára. 17.00: Zenei műsor szerzőktől. 17.30: Rádiójáték. 17.48: Fúvószen. 18.00: Előadás. 18.15: Kívánságverseny. 18.55: Hírek. 19.00: Falvak újsága. 19.30: A népi demokratikus országok népi zenéje. 19.45: Szimfonikus zenekar. 22.35: Román könnyűzene. 23.00: Rádiójáték. 23.10: A népek zenéje.

BÜKÁREST II: 14.30: Műsor II. a „Szentlélek” 14.40: Dalok. 15.00: Hírek. 15.05: Nelu Urziceanu hegedűje — Iléana Grigoriu énekel. 15.30: Román könnyűzene. 16.00: Rádiójáték. 16.15: Szostakovics zenéjéből. 17.00: A népek harszó dalaiból. 17.30: Kívánságverseny. 18.05: Orvosi tanácsok. 18.08: A főváros hangversenyeiből. 18.45: Dalok. 19.30: Táncezen. 20.00: Rádiójáték. 20.45: A népi demokratikus országok kórus együttesének műsora. 21.00 A szovjet rádió adásának közvetítése. 21.30 Kívánságverseny. 22.00: Hírek.

sporthírek. 22.30: Operazene. 22.25: Román népi zene. 23.15: A rádió szimfonikus zenekara játszik. 23.52: Zohorahangverseny.

BUDAPEST (KOSSUTH): 9.10: Ifj. Rácz Béla és zenekara. 9.50: Zenekari hangverseny. 11.00: Hírek. 11.10: Rádiójáték. 11.40: Kamarazene. 12.00: Válaszunk halgatóknak. 12.15: Fúvósinduló. 12.30: Felolvasás. 13.00: Hírek. 13.30: Igézetesek. 14.00: Falusi híradó. 14.15: Az állami népi együttes műsorából. 16.00: Hírek. 16.10: Irodalmi riport. 16.30: Kamarazene. 17.00: Az építő kommunizmus nagy országában. 17.30: Szív kiűlt. 18.00: Hírek. 18.10: Táncezen. 19.30: A vietnámi zenéről. 20.00: A tél kúszó benn. Ríport. 20.10: Tréfás népdalok. 21.00: Esti híradó. 21.20: Magyar nóták és csárdások. 22.00: Kommentár. 23.00: Hírek. 23.15: Táncezen. 24.00: Arthur Honegger emlékezete. 1.00: Hírek. 1.10: Népi zene.

BUDAPEST (PETŐFI): 15.00: Operaszemle. 15.30: Daljátékszemle. 16.10: Egy falu — egy nótá. 17.00: Lapszemle. 17.10: Szép Juhász. Rádióoperett. 19.20: Vidám kórusok. 19.30: Regényismertetés. 19.55: Filmzene. 20.30: Lányok, szízyonyok... 20.45: Európa hangversenyeiből. 21.40: A Tigrisbőrös lovag. Részlet Ruzsávelli époszából. 22.00: Lapszemle. 22.10: Népi zenekar. 22.40: Sporthíradó. 23.00: Zenekari hangverseny.



Csütörtökön, december 15-én általában szép idő várható, változó felhőzet. A hegységekben kisebb havazás lehetséges. A hőmérséklet kissé emelkedik: napközben 8—5, éjszaka

minusz 2—5 fok között lesz. Gyenge, fokozatosan erősödő szél.

A következő 2 napon változó, időjárás várható, a hőmérséklet emelkedik.

ROMBADÓLT FELLEGVÁR

— Az Aradi Állami Színház évadnyitó előadása —

Uj drámaírói munkánk egyik nagy-szerű darabjával, Horia Lovinescu „Rombadólt fellegvár”-ával kezdte meg idei előadásának sorozatát az Aradi Állami Színház. A helyes mű-színházi feladatok, hogy a szovjet és a klasszikus drámai alkotásokon kívül a közönség megismerje hazai drámaírói munkánk kiváló műveit is.

Joggal állapították meg, hogy a fiatal román drámaírói művészi hatása érezhető. Nemcsak a téma-választás — a polgári család összeomlása — vall erre, hanem annak a nagyszerű komikji tanításnak az érvényesítése is, hogy az ember alapjában véve jó és az erkölcsi mélyből is feltűrt a napfényes magasságba, ha van ereje és akarata hozzá. A szerző helyes valóslátlására mutat, hogy az összeütköző, egymással szemben álló erők nem kell nemzedéket képviselnek, az öregeket és fiatalokat. A család tagjait az esküvő két táborba, hogy eltérően reagáljanak a valósláti eseményre, különbözökép-pén látnak meg környezetüket és önmagukat.

Horia Lovinescu a Dragomirescu család válságának bemutatásával az egész román polgári életfelfogást mondja ki. A polgári család, a fellegvár, amelyről Grigore, a család-át állítja, hogy szilárdan áll az élet viharában, s amely tulajdonképen az egész polgári társadalom alapja, nem állja ki a történelmi események próbáját. Nagyanjónak, a neves tudósok előrelátása beigazolódott. Az első súlyos csapás alatt az egész család szétpattan, mint egy

breit dínnyé”. Azért nem állja ki a történelmi-társadalmi események próbáját, azért bomlik fel, mert az egyedül összetartó kapocs a polgári erkölcs.

Dragomirescu Grigore határokat áttörő ügyvéd, képviselő, aki- nek erkölcsi elvei a feltétlen engedelmesség a „nagyokai” színtében, az isten és a király tisztelete. A Párisról álmodozó Adela, Grigore testvérének felfogásában a pénz, a vagyon, a nemesi származás, a választékos uri viselkedés a legfőbb és egyetlen emberi érték. Matei a valósláti távolálól, az emberi dolgok fölé emelkedő, alapjában véve reakciós és velejéig humanistaele- lenes, polgári filozófia képviselője.

Ime ilyen erkölcsi, világszemléleti alapokon nyugszik a polgári társadalom fellegvára — a család. Pusztulásához nem kell egyéb, mint hogy a dolgozók hatalma megfosztja a vagyoni és társadalmi kiváltságaitól. Grigore megindul a stupíditás lejtőjén, Adela megmaradt tökélyével felekezti, uszozázik mindaddig, amíg az államhatalom szervei le nem tartóztatják, Matei világszemlélete teljesen elvakítja, nem tud és nem is akar bekapcsolódni az alkotó, újjá- látást teremtő munkába. Öngyilkos- ságával önmaga felett mondja ki a

Horia Lovinescu látásmodját, ahihihi már emelték, manes a sablonos és vulgarizáló élet- és művészi felfo- gást. Bemutatja, hogy ebből a családból egyekek, azok, akik lelki- mélyen övták az emberi érzéseket a felettük elrohánó viharoktól, tragikus, küzdelmes uton; fájdalom árán, de eljutnak a mélyből a csúszra, oda,

ahol az emberek a becsületet, ne- mes munkát és értéket hevitik. Petru, Irina és Dan polgárok, de bátor harc- arán szét tudták szakítani mindazo- kat a kapcsolataikat, amelyek a hult- hoz láncolták őket, ki tudták lelki- kől vetni mindazt az erkölcsi mélyet, amelyet környezetük beleltek ottott. Ők megpróbálták, vagy megpróbálják helyüket, mert megbecsülésre számí- totnak mindenki, akik tiszta szándék- vezet az új élet építői közé.

Az aradi színház munkaközössége Vlad Murgu bukaresti rendező trá- nyításával tanulta be a darabot. Az előadás rendezésében véve sikerültnek tartjuk, egyszerű és színesnek az esz- mei mondanivaló minél tisztább, meggyőzőbb kifejezésére törekedtek. Ez a törekvés azonban az előadás folyamán nem jutott mindig ér- vényre.

Grigore a régi Románia jel- legzetes ügyvéd-alakja. Korlátolt, ráng- és király-tisztelet, akiknek meg- győződésű érvényesülése határozza meg, éres, szemhiható irázisokat hangzatos, a családban feltétlen en- gedelmességet kíván, mindentudó, csatlakozóan itéletű szülőnek képzeli magát. A szovjet-ellenes háború híve és annyira elvakult, tompeaszú, hogy a szilárdan álló család után is meg- hisz a háttér háttér fejezete „csodáhe- jében”. Mi több, tudatosan, a beva- tott cinikus mosolyával lementeti kör- nyezetével a hitleri katonaj; stratégia feltétlenül győzelme vezető lé- péseit. Az összeomlás után a népi de- mokrátiás rendszer megteremtése- nek éveiben már hallatszavú, a nyug- díást fűlőszóval fejezte ki: „Kérdemő öregek itt”, amit annyira „megör” az élet, hogy szellemi képességeiből már csak levonás képecskéi ragasztásá- ta telik. Ion Negrea hitetlen, tulzások nélkül játszott és éppén ezáltal mu- tatta be realisan az első felvonásban a fasizmus utáni tért román polgár- ság egyik jellegzetes típusát. I. Ne- grea szatirája meggyőző, viszhang- ős talai a nézőket, amikor a máso- dik és harmadik felvonásban mind- jobban kibontakoztatja az egygü- lűs, a teljes szellemi romlását jel- lő Grigore alakját és csak meg- vetést öltözött iránta, de szánalmat nem.

Emília, Grigore felesége, a család két lábra között áll. Fejét és any- ját tiszteli, gyermekel (Petru, Ma- tei) és Irinát (távolon rokon) szereti. Ösztönösen vonzódik azokhoz, akik igazán szenvednek és keresik a kive- zető utat a család miáznás levegő- jéből. Nem érti, melyek azok az erők, amelyek „feloldják” a család képzelt nyugalmát, de később néha vannak pillanatai, amikor felvilájn előtte a valóslá és töhőren összegezi, miért omlott össze a régi térd; thennyit ért az ő és a hozzá hasonlók élete. Coca Codrescu Emíliaja nagyon em- beri. Egyszerűsége, gyermekei iránti gyöngédes szeretettel, együtt- érzéssel (a második felvonás első jelenetében, amikor a vaksga miatt elkecseregett hát vigasztalja), fel- térrel, hogy élete értelmében, értéketlen volt; szilbóhatóan ér- zékelteti, hogy áldozat, a nevelés, a környezet áldozata.

Matei, a darab legközpontiabb, legellenaróndosabb alakja. Művel- értelmes ember, aki megveti csalá- tját és az egész környezetét, nem bir- ja elviselni a polgári élet laposságát szellemi igénylenséget, megalkuvá- sát, megveti a fasizmusra hajló po- litikát és társadalmi életet. Végso- fokon azonban ő is áldozat, a pol-

gári filozófia áldozata. Nem hisz az élet értékében, a jó és a rossz er- kélyi kategóriái fölé való emelkedés- ben talál menekvést, az egyént di- szóli és megveti a tömeget. E záva- ros, emberellenes tanítással hatása alá keríti testvérét, Petrut és Irinát és megnevelzi számukra, hogy megtalálják az igazi élethez vezető utat.

Matei a felszabadulás után sem találja meg helyét. Emberellenes fi- lozófiája annyira elvakítja, hogy nem látja meg: itt valami egészen új szü- letik, ezért érdemes és kell küzdeni, ebben lehet hinni. Eszeslen ismételt- geti aforizmáit, erősen negatívko- dik, mint egyetlen tenisztárhöz Irina iránti szerelméhez, amelynek azon- ban éppen ő maga ássa alá mindjob- ban alapjait. Elutazta elkerülhetle- nül mind lejjebb vezet. Ő, aki any- nyira megvetette környezetét, a har- madik felvonásban már Adela-val együtt gyalázza a kommunizistákat, várja az újabb világítást és gyá- válni látni akar szűkni. És ami- kor levei összeütköznek, Irinát pe- dig másként hálálógóidatával el- jélteti, természetes lépésként követ- kezik öngyilkossága, az önmaga cél- talansága és értelmetlensége fölött mondtott ítélet. „Néha számomra Ma- tei egy régi világ szimbólumának tű- nik, egy olyan világnak, amelyet annyi méreg emészt belőle, hogy nem képes már semmit teremteni” — mondja Petru a harmadik felvo- náson.

M. Olariu Matei-já kiemelkedő alakítás. Mordulatai, szavainak hangulata, arckifejezései a fokozottan magába forduló, világszemléletől fogva a kiutat eredménytelenül ke- reső, érezelmében önző, embertelen in- tellektu meggyőző, itt-ott talán kis- ség háborzongató megformálását

szolgálják. Alakításának nagy ere- nye, hogy szinte teljes az azonosulás a figura és a színész között, játéka az ösztönesség megrázó erejével hat.

Matei a kapcsolatban a rendezés- egyetlen tulajdonságát szeretnénk emlí- tés tenni. A második felvonás ma- sodik jelenetében, a hamleti monda- sál kezdődő monológ során tulzot- tak tűnik Matei érzékenyülése. Ma- tei elokt meg nem rendült meg sze- remében, meg bízik Irahában. Erő- sen intellektuális volta, fegyelmeztet, kimért, önmagán uralkodni tudó ter- mérséte még nem mondja fel a szolgálatot. Indokolatlan, hogy már itt elkecseregett, zokogásban tör- jön ki. Nem realis ez a rendezői meg- oldás azért sem, mivel nem teszi le- lővédő a lelki összeomlás fokozását. Erre pedig ugyanabban a jelenetben később szükség van. Irinával való párbeszéd során Matei felreérthetle- lenül rádőbben arra, hogy nem tud- ja teljesen magához láncolni a lányt, hogy a munka, amelybe Irina minden lelkesedéssel bele akarja vetni magát, az emberek, maga az élet mindjob- ban eltávolítja tőle és előbb több teljesen egyedül marad, sivar, hideg, értelmetlen léteivel. Ekkor már eg- szen közel áll az összeomlához, a gondolat, hogy a halál az egyetlen menekvés, még erőteljesebben jelen- kezik. Itt már indokolt a férfiatlan, gálánsszerű elkecseregett, a zokogás.

A műről feltűrt, szinte fájdalom és óhvd igen emberi, megható tele- neteit produkálta M. Olariu, amikor a képzeletben jelentkező gyermek- kori fényképét „beszéli”.

Irina, a Dragomirescu család tá- volí szegény rokona, Dan Plesu menyasszonya és Matei szerelme, egyike azoknak, akik a család felett végigvonuló viharból megintstulva kerülnek ki. 1943-ban még teljesen

Pártélet

Megjavult az alapszervezet munkája

A párttagok és tagjelöltek tartománya szerinte mélyrehatóan tanulmányozták a II. pártkongresszus dokumentumait. A Román Munkáspárt módosított szervezeti szabályzat tervezetének tanulmányozása például nagymértékben hozzájárult a pártmunka megjavításához. Egyéni tanulmányozás után a párttagok — még tavaly — alapszervezeti gyűlésen vitatták meg a módosított szervezeti szabályzat tervezetét. Most, a kongresszus megkezdése napokban megint ismertették a párttagok és a tagjelöltek előtt a szervezeti szabályzat tervezetét és megvitatják: milyen mértékben javult meg a pártmunka.

Csermő község kommunistái is a szervezeti szabályzat tervezetét tükrében elemezték az alapszervezet tevékenységét. Itt, különösen a belső pártéletben mutatkozik javulás. Ez elsősorban annak eredménye, hogy a párttagok és a tagjelöltek figyelemesen tanulmányozták a tervezetet és felismerték rendkívüli jelentőségét a pártmunka színvonalának emelése szempontjából. Behatóan tanulmányozták és magukévá tették azokat az alapelveket, amelyek a párttagok és az alapszervezet előtt állnak. Felismerték azt, hogy a párttagok nem tanúsíthatnak passzív és formális magatartást a pártmunka iránt. Jelentősen javult a közgyűlések látogatottsága. Tavaly a párttagok csak 50 százaléka jelent meg a közgyűléseken, most pedig 80–85 százalékos a látogatottság. Nagymértékben fejlődött a párttagok és tagjelöltek részvétele az alapszervezet előtt álló különböző kérdések megoldásában. Egyes párttagok, — mint Bokor Mihály, Vesa Ioan és mások — a múltban csak ritkán kértek az alapszervezet gyűlésén, de mostanra elhelyezkedtek a szervezeti szabályzat tervezetét, értékes hozzászólásokkal segítik elő a gyűléseken felmerülő kérdések megoldását.

Feljött a bírálati és önkritikai szemlélet is a csermői alapszervezetben. Több alkalommal bírálták Petru Popa Ioan, Vesa Ioan párttagokat és Petrica Petru tagjelölteket, mert rendszertelenül jelentek meg az alapszervezet gyűlésén. Az elvárások elébe idegenkedtek a bírálattól, egyes esteleken pedig „személyeskedésnek” minősítették. A szervezeti szabályzat-tervezet tanulmányozása után azonban megjavult a munkájukat. Most rendszeresen megjelennek a gyűléseken és megkezdődött az alulról jövő bírálat is. Buji Maria, Kóhanyi József, Gudi Ioan és más párttagok bátran bírálják az alapszervezet bírálatát, különösen Pascu Anton titkár mulasztásait.

Cseréljék ki a telefonoszlopot!

Ha valaki a Caprioara-i uton elhalad, már messziről észreveszi azt a telefonoszlopot, amelyet több, mint egy hónapja csak két szál drót tart. Nem volna felesleges munka, ha a telefonközpont alkalmazottai gyakrabban ellenőriznék a vonalakat, hiszen így idejében elvégezhetnék a

A bírálati és az önkritikai tevékenység alkalmazása hozzásegítette a párttagokat és a tagjelölteket, hogy elsőként legyenek a mezőgazdasági munkálkodásban, az állam iránti kötelezettség teljesítésében. Személyes jó példamutatással mozgósították a község többi dolgozó parasztjait. Bokor Mihály, Vesa Ioan, Baulina László és más földdel rendelkező párttagok néhány évvel ezelőtt még elmaradtak a vetéssel, a beadásával. A szervezeti szabályzat-tervezet megjelenése és tanulmányozása után, valamint az építő bírálat hatására, ezek a párttagok ma már példás munkát végeznek. Elsők között vették el a vetést és száz százalékosan teljesítették a kvóta átdátását. A község dolgozó parasztjai követik a párttagok jó példáját.

Csermőn azt tapasztalhatjuk azonban, hogy a pártalapszervezetnek nem sikerült a szervezeti terv elért eredményeket a gazdasági élet szolgálatába állítani. Ez különösen a mezőgazdasági kampányoknál és a begyűjtéssel mutatkozik meg. Csermő községben a vetési munkálkodás mindössze 70 százalékosan valósult meg, a begyűjtés pedig még 50 százalékot sem értek el. Mit bizonyít ez? Azt, hogy az alapszervezet és a párttagok még mindig nem értették meg azt, hogy a pártalapszervezet feladata a soronlevő gazdasági feladatok irányítása, támogatása és ellenőrzése. Az alapszervezet megelégedett azzal, hogy csak tagjait mozgósítsa a gazdasági feladatok teljesítésére és nem törekszik a dolgozó parasztok mozgósítására. Az alapszervezet nagyrészt elhanyagolta az agitátor-kollektív irányítását is. Pascu Anton elvtárs, az alapszervezet titkára, nem biztosítja az agitátorok kiképzését, nem ismerteti velük az időszaki gazdasági és politikai kérdéseket. A fallajság szellemével dolgozik, így gyengén dolgozik. A fallajságon egyetlen cíkkel sem találunk a begyűjtéssel kapcsolatban.

A csermői alapszervezetnek intézkednie kell a lemaradás mielőbbi kiküszöbölése iránt. Csermőn minden feltételt megvan a begyűjtési terv két-három nap alatt történő teljesítésére. Ezért az alapszervezet mozgósítsa tagjait, hogy széleskörű politikai munkával ösztönözzék a dolgozó parasztokat állam iránti kötelezettségük teljesítésére. Most, a II. pártkongresszus munkálatainak megkezdése küszöbén, minden erő erre a munkára kell irányítani. A csermői dolgozó parasztok csak így fogadhatják meg a II. pártkongresszust.

Huma Mihály

Meizner Károly,
levelező.

A mezőgazdasági gépek gyors és jóminőségű kijavításáért

Befejezéshez közelednek a mezőgazdasági gépek javításának munkálatai, gépszínkezelésük a traktorok, a felszerelések. Új feladatok állnak géppálmásaink és állami gazdaságaink előtt: felülvizsgálni és kijavítani a gépeket, szerszámokat. Számos gazdaságban és géppálmában a kovács- és asztalosműhely dolgozó hozzáfogtak a munkához. Javították a traktort, ekét, szekereket, boronát, vetőgépeket.

A gépek és felszerelések felülvizsgálásánál különösen a GTA-kra és az állami gazdaságokra hárul nagy feladat. Legtöbb helyen még nem készült fel eléggé a téli tennivalóra. Gyorsan be kell fejezni az építkezéseket, rendbe kell hozni a javítóhelyeket, az esztérgapadokat, gépeket és más eszközöket.

A javításokat jelentősen megkönnyíti a szovjet javítási módszerek bevezetése. A javítási tervet már most fel kell osztani csoportokra, az előirányzott napi ütemtervnek megfelelően. Feltétlenül szükséges, hogy a javítást mindenütt a Bugacsevféle módszer szerint szervezzék meg. Lényege, hogy a műhely dolgozóit csoportokra osztják. Mivel mindegyik csoport csak egy-egy fontos alkatrészt javítást végez, tökéletesítheti munkáját és így nemcsak gyorsabban, hanem — ami igen fontos, — jóminőségű is lesz a javítás. Gondoskodni kell arról is, hogy a lakatos, kovács- és esztérgályos műhelyek állandóan üzemben legyenek és itt a legjobb minőségű munkát végezze. Az éjszakai váltást — ha csak egy mód is van rá, — valamilyen géppálmában meg kell szervezni.

Nagyon helyes, ha a javító műhelyek előtt szént építenek, ahol — miközben munkába vették — a traktort lemosás, megtisztítás. Nem kétséges, hogy ha a traktortokat, gépeket a javítóhelyeken tisztítják, hátráltatja a munkát és a javítások minőségét is károsan befolyásolja. Egy sárral, piszokkal tele műhelyben összeszereléskor könnyen sár, por kerül a már kijavított motorba is, ami fokozza az alkatrészek kopását.

Tartományunk legtöbb géppálmájában már készülnek a télre. Gottlós

Kiváló agrotechnikai módszerrel

Ez évben a tornyai „Vörös Traktor” kollektív gazdaságban, a múlt évekhez viszonyítva, sokkal nagyobb területen alkalmazzák a kiváló agrotechnikai módszereket. Szabó István elnök vezetésével minden kollektívista arra törekedett, hogy az agrotechnikai szabályokat pontosan betartsák, ezzel gazdagabb területek érhesünk el.

Idéjében és az agrotechnikai szabályoknak megfelelően végzett gondos munkának meg is lett az eredménye. A kollektív gazdaságban legutóbb megtartott beszámolóból kitűnt, hogy a négyzetesen fészkelt kukoricából, amelyet idejében

ből Neudorban a cséplőgépek nagy részének javítását már megkezdtek, felülvizsgálták a műhely gépeit, szerszámait. Egyes géppálmásokon, mint például Magyarpécán, öntömesen végzik a traktorszínek építését. Megkezdtek a javításra váró traktorok kivonását a munkából és felülvizsgálják a gépeket. A javításra szoruló alkatrészeket haladéktalanul el kell küldeni a gépjárat központba, hogy használhatóvá tegyék.

Eredményes munkát csak jó számmal, megfelelően kijavított géppel lehet végezni. Ezért a párt és állami szerveknek segítséget kell nyújtaniuk, hogy a géppálmások és állami gazdaságok javítsanak ki minden gépet, tilthet szerszámot és kifogástalanul végezzenek el a jelenlegi szakaszban feljuk háruló feladatokat.

A gépjárat szervezetsége és helyes menete érdekében a GTA vezetői haladéktalanul gondoskodjanak a megfelelő munkakörülmények megteremtéséről és a javításhoz szükséges munkaeszközök, alkatrészek beszerzéséről.

A téli hónapok alatt, amikor a szántóföldeken nem lehet dolgozni, a legfontosabb munka géppálmáinkon a tavaszi kampányra való felkészülés. Ez azonban nemcsak a gépjáratot foglalja magában, hanem a traktorosok, brigádvezetők, pontorok szakmai ismereteinek fejlesztését is. A gépjárat idejében való elvégzésén kívül a GTA vezetőinek központi feladata a kiképzés. A téli szakoktatás keretében fordítsanak figyelmet a különféle traktorok vezetésének és karbantartásának ismeretére. A traktorosokat meg kell tanítani az újonnan érkezett gépek kezelésére, az ekék, vetőgépek, kaszáló gépek helyes munkabéllására.

A GTA-k és állami gazdaságok előtt álló feladatok megkövetelik, hogy minden gépjáratához beosztott gépész, gépalkatos, hegesztő, műtőszerező, kovács, esztérgályos, a legnagyobb lelkiismeretességgel, tudással legjavát adva végezze el a munkát és ezzel biztosítsa a gépjárat terv idejében való teljesítését.

Vereczkő János

és jól megkapátnak, 62 mázsás hektáronkénti terméshozamot értünk el. Ezzel szemben azon a területen, ahol csak a rendes megszokott módon, géppel vetítettük el a kukoricát, a ugyanakkor rendszertelenül végeztük az ápolási munkálakat, csak 50 mázsás hektáronkénti termést kaptunk ki. E két eredményt összehasonlítva a kukorica négyzetesen fészkelt vetés módszerének előnyét és felsőbbrendűségét és ebből okukva, elhatároztuk, hogy a következő évben kiterjesztjük a négyzetesen fészkelt kukoricából, amelyet idejében

Gaál György,
levelező.

Sokalmondó számok

— Cukorgyártás helyzetkép a Rongresszus küszöbén —

Pár hét múlva utolsó csattan a Rongresszus-mérleg, a Goller kések befejezik végtelen körforgásukat, megáll a szélesábrító futószalag, a levek sztrupolák válnak. Minthát a feldolgozási kampány során több ezer vágon fából több ezer vagon cukrot gyártott, lecsendesedik, kihűl a cukorgyárt, megszűnik a gépek megszokott zakatolása.

Most még javában folyik a munka. A Rongresszus-mérleg szabályos időközönként onta a körbefutó Goller késekre a cukorépat, a futószalag egyenletesen szállítja a kilogozást a váró repaszeleket a domboru dífuzórkébe.

Az elmúlt hetekben igen sok hiba akadályozta a cukorgyárt ütemes lemenését. A kazánház nem biztosította a gyártás számára szükséges mennyiségű és nyomású vizet, a szivattyúk nagyrésze rosszul működött, a nyersanyag- és készáruháztalás napirenden volt. A gyártás vezetése nem sokat törődött a hibákkal, amelyek gyökere a rosszul megszervezett javítási időszakra nyúlt vissza. Az esetlegesen felmerülő hibákat kapkodva és felületesen küszöbölték ki és így igen kevés biztosítékot nyújtottak pártunk II. kongresszusának tiszteletére elhangzott vállalások valóra váltásához. Voltak olyan napok, amikor a gyár a fennálló hibák miatt nem teljesítette tervét.

A cukorgyárban észlelt súlyos hibák miatt lapunk megbírálta a gyártás vezetőségét. A cukorgyárak elfogadták a bírálót és a fennálló hibák kiküszöbölésének érdekében számos műszaki-szervezeti intézkedést fogadtak. A repaszerelő csatornába lezáró ajtókat helyezték. Ezáltal kiküszöbölték a repának egyik csatormából a másikba történő vándorlást, s így naponként többször legrámm repát mentenek meg a rothadástól.

Valamennyi gépészeti munkát felülvizsgálták, a tapasztalt hibákat kijavították. November 25-én sikerült üzembehelyezni egy teljesen új gépészeti, a munkások és technikusoknak szakszervezetiségüknek megfelelő munkahelyet biztosítottak, stb. A jól végzett munka eredménye azonnal megmutatkozott. A cukorgyárt napról napra többet termelt és december első felében már 109 százalékosan teljesítette repafeldolgozási tervét.

A cukorgyártat az az áradatnak, hogy a még rendelkezésre álló igen rövid időt felhasználva behozták a lemaradást, hogy valóra válthassák pártunk II. kongresszusának tiszteletére elhangzott vállalásait. A kongresszus méltó köszönetére tett munkavállalások a terv 15 százalékos teljesítése és a gyártás folyamán az üzemelésben bekövetkező cukorvesztések csökkentése köré csoportosulnak.

A novemberi terv teljesítését kifejező adatok sokalmondó számjegyek. A feldolgozott repamennyiség 9 százalékkal magasabb, mint a tervben szereplő számadat, mégis a gyár az árutermelési tervnek csupán 86 százalékát teljesítette.

A lemaradáshoz nagyban hozzájárult az a tény, hogy az időn bár mennyiségileg igen sok cukorra termelt, a nyári esőségek következtében ennek alacsony a cukortartalma és ez napról napra csökken. Míg szeptemberben a repában kimutatható cukor elérte a 17, sőt 18 százalékot, decemberben a cukortartalom 14 százalék alá esett, ami technikaiilag megmagyarázható.

Kétségtelen, hogy ez, valamint hasonló objektív okok, mint például a pártirányításra való áttérésnél végzett nem megfelelő beruházási munkálatok, nagyban hozzájárultak a lemaradáshoz.

A cukorgyártás folyamán a nyersanyagban levő cukor egy része el-

vész a cukorgyártás számára, mert a repaszeleket kilogozása nem lehet tökéletes és a sztruporok iszapja minden esetben tartalmaz tuklót. A technológiai folyamat során sztruporok, sztruporok, cukorvesztések, amelyek az utóbbi időben a cukorgyáraknak sikerült a minimális értékre lecsökkenteni, ezáltal értékes megakartással járultak hozzá a cukor önköltségének csökkentéséhez. November hónap folyamán az ismert veszteségek csökkentésével több mint 25.000 kiló cukrot sikerült megtakarítani a népgazdaság számára. Különböző szép eredményt ért el ezen a téren a Stancu Ioan mérnök vezetésével dolgozó második váltás, amely egymaga közel 11.000 kiló cukrot takarított meg ebben az időszakban.

A gyár műszaki vezetősége, az utóbbi időben a gyártás folyamán fellépő valamennyi hibát kiküszöbölte és ezáltal csökkentette az ismeretlen cukorvesztések mennyiségét is. Míg november közepén az egész kampányra számított átlagos cukorvesztés 1,082 százalékos volt, december közepén ezt 1,07 százalékra sikerült lecsökkentenie. Azonban az ismert veszteségek növekedéséhez olyan hibák is hozzájárultak, amelyeket nem küszöbölhet ki sem Tolvaly Béla főmérnök és Krajcsovic Ferenc, a karbantartó osztály főnökének szakismerete, sem Nistor Ioan főgépész, Mityók Dénes és mások lelkiismeretes munkája, hanem igenis kiküszöbölheti a Bitang Todot vezette gyári őrség.

Az utóbbi időben, a cukorgyár valószínűs átlátható változott: az látogatója meg, aki akarja, a nap három időszakában, a Kapunál senki sem kérdezi, hogy a gyárban dolgozik-e, avagy nem. A „látogatók” eltávozásánál, a kapus tányersapkájához emeli kezét és egyáltalán nem érdekli az oktatásokat, papírszálakat és hasonló praktikus szállító eszközök tartalma.

Ez a magatartás magától vonta, hogy a gyári munkások egyáltalán nem bíznak az őrségben.

Nemrég A. F., nálánál sokkal magasabb embert löködött a legközelebbi mérleg felé, miközben magyarázta:

— Délelőtt már elcsúsztam egy szert: akkor sírva ígérte, hogy máskor nem teszt. Es tessék! Már megint megfogtam inget cukorral. Hogy hívják?

— Vargának — választott meg-szeppen a mesterséges „pocakos”.

— Itt dolgozik a gyárban?

— Nem.

— Hol dolgozik?

— ?

A. F. a telefonhoz közeledik, az őrséget hívja. A tette „váltási” szándékát a vizsgálatok közeledik, kibomolj a inget, mert szabaddiffi akar az 50–60 fokos „corpus delicti”-től. A megkezdett ör nyugodtan nézi a műveletet, hisz ha sikerül, megszabadul a jegyzőkönyvírásról és egyéb titánjárásról. De a munkások nem engedik.

— Nem járhatunk el ellene — jelent ki Bitang Todor, az őrség vezetője —, mert nem dolgozik nálunk.

A hasonló esetek nagyon sűrűn előfordulnak a gyárban és már rég elérkezett az ideje annak, hogy egy kicsit „röncszedjék” az ellensúlyt, mert az ő hanyagságuk miatt a gyár becsületes, öntudatos dolgozóinak a veszteségek csökkentése érdekében végzett lelkes munkája hátravész.

A fennálló hibák kiküszöbölésével a cukorgyárt behozhatja lemaradását és büszkén jelentheti pártunknak, hogy lezárult a gyártás folyamán bekövetkezett nehézségeket, s teljesítette pártunk II. kongresszusának tiszteletére elhangzott munkavállalásait.

Kóthy Tibor

A Szovjetunióban megjelent a Politikai Gazdaságtan tankönyv II. bővített kiadása

MOSZKVA. (Agerpres.)

A Szovjetunió politikai könyvtáradja megjelentette a Politikai Gazdaságtan II. bővített kiadását.

A tankönyv második kiadását olyan új adatokkal és részletekkel

bővítették ki, amelyek híven tükrözik a Szovjetunió és a népi demokrátiák országok szocialista gazdaságának további fejlődését, továbbá a kapitalizmus általános válságának szüntelen elmélyülését.

Üzembehelyezték a borsodi vegyi kombinátot

KAZINCBARCIKA. (Agerpres.)

A magyarországi Kazincbarcika december 12-én ünnepélyesen üzembe helyezett a Magyar Népköztársaság egyik legnagyobb új vállalatát: a Borsod megyei vegyipari kombinátot.

A vegyipari kombinát üzembehelyezése alkalmából rendezett díszgyűlést Kiss Árpád, vegyipari és energetikai ipari miniszter beszédet mondott.

Ez a kombinát — mondotta a többi között — a magyar vegyipar első vállalata, amelyet magyar mérnökök építettek s amely terjedelmében és műszaki színvonalában fogva méltán vetekedhet a fejlett ipari országok hasonló vállalatával. A Borsod megyei vegyipari kombinát máris kétszázannyi nitrogénműtrágyát képes termelni, mint amennyit 1954-ben az egész magyar vegyipar termelt.

Matei hatása alatt van, benne találja meg a férfit és a szellemi társát, de egészséges ösztönével már ekkor hitet tesz az élet mellett. A „nagy vihar” az ő életében is döntő fordulót jelent, csak hogy nála az ut nem lefelé vezet, mint az előbbieké, hanem felfelé. Alaptermészete, létezésre, környezete, hozzátartozói (Petru, a nagyanyó) mindinkább rábeszélnek, hogy az életben tenni, alkotni kell valamit, mert ez igazolja egyedül az emberi élet jogosultságát, értékét. Irina nem tud szakítani Matejjal, aki régebben egyedül vigaszt, menedéket volt, de az események mindjobban ráeszmélteték, hogy Matei és a szellemi kapcsolatok megszűnése után most már az érzelmetek és emlékek is lassan elhalványodnak és Irina biztosan haladhat előre.

Daciana Zavoianu sikerrel tett eleget a szereptámasztó követelményeinek. Igen gazdag érzelmi skálával elevenítette meg Irinát. Tiszta, szép jellege fájdalmasan vergődik a Mátéval vonzó érzelmek és az ébredő, szerelmével ellentétes felismerések között.

Petru fejlődése igen tanulságos. Matei istentisztelet, feljegyzések elfogadásától a kiábrándultság, vaksága ellenére az élet igénye, az alkotó munkába való bekapcsolódás, vívódásokkal teli ut vezet. M. Segarceanu az első felvonásban Petru párbeszédét jól betanult lecke módjára mondja el, alakításából hiányzik a kellő átélés. A második és harmadik felvonásban azonban már eljut Petru alakjának elmélyült, sokoldalú bemutatásáig. A lehangoztatott, elkeseredett fokról fokra, ahogyan és az élet szépségének belső világossága lelkes, hívó emberré te-

szí. Noha M. Segarceanu játékában sok az őszinte, megindító hang (tükörjelenet, az anyjával való párbeszéd az újságolvasás után), a hitetlen, meggyőző, erőteljes felháborodás (Matejjal való párbeszéd a II. és III. felvonásban), mégis érzelmi és értelmi tisztulási folyamatban nem érezzük a fokozatos emlékezést.

Elena Bodi nagyanyója, mint a tiszta hegyi légáram, úgy tör be már az első felvonásban a Dragomirescu család áporodott levegőjü elé. Becsület, demokrácia gondolkodása tudós, aki érdekfeszítő, bíráló szemmel figyeli az életet, az eseményeket és bátrán kiáll igazá mellett. Minden meggyőző erejét labaveti, hogy felrázza a fiatalokat és a helyes utat terítse őket. Szívvel-lellekkel bekapcsolódik a felszabadulás után a tudományos kutatómunkába, mert látja, hogy érdemes dolgozni. Felháborodással száll szembe az Adela, Costica, Gattescu-féle lecsúszott elemek népellentés, alias kísérleteivel szemben. Bodi Elena rábeszélés, felháborodás, együttérzés, vigasztalás a való érzelmek erejével hat a nézőre. Könyvei, igazi könyvek, misolya a lelke mélyéből fakad, haragjának indulata féltelmezt. Bodi Elena játéka ellenállhatatlannul ragadja magával a nézőt.

A félművelt, arisztokrata összehőtéseit fittogató, feketéz, kópmutató, ravasz Adela alakját Neli Adamidi játéka súlyosan eltulzott, sokszor bohózat jellegű. Az ő esetében a legszenvedelmesebb, hogy sem a rendező, sem a színészek nem törekedtek elég következetességgel a szerző ítméinek betartására. Pedig a szövegkönyvben a szereplők felsorolása után külön bekezdésben ott

szerepelnek az a mondat: „Se va juca fara sarja” (Tulzás nélkül kell játszani). Így történetesen meg, hogy egy rafinált, nagypolgári életű nő helyett egy házasság, minden hajjal megkent, hatalmas tagjelésekkel gesztikuláló, állandóan rikácsoló, szemforgató Adela ismertünk meg. Jellemző a szerző előírásának mellőzésére a második felvonás második jelenetében az a részlete is, ahol Adela Párisról álmodozik. A szerző jellemzés a figura álműveltségének tükrözésére helytelen kijelölést módosítja Adela a Dóme des Invalides szót. Így: Dóme des Invalides (?!). Neli Adamidi azonban ezt a remek helyzetet kiaknáztalanul hagyja és kifogástalan franciasággal ejli a szót. Kifogásolható alakításában az is, hogy bántóan eltulzott formában akarja visszatértesztetni a harmadik felvonás első és második jelenetében Adela képmutató ártatlanságát, vallásosságát. A szerző szatírája így nem talált célba.

Dan Plesă elnyagvó! Alakját Zaharia Volbea faradt, színtelen játéka mégjobban szűkítette. Irina vőlegénye egyszerű, becsületos, kötelességtudó ember. Irina elhagyott tőle, mert nem tud szabaddulni Matei városa alól. Dan nemán szíven, nem tesz, nem tud semmit tenni, hogy megváltoztassa a helyzetét. Szíven, vár és a lelke mélyén remél. Zaharia Volbea Irinával való találkozásánál során nem érzékelti a lelken átviharzó érzelmeket, ellenléte, fájdalmas érzéseket (első felvonásban, 2-ik felvonás első jelenetében, amikor ajándékot nyújt át Irinának, vagy amikor Petruval beszélget Irina boldogságáról, stb.) Egyedül az első felvonásban, amikor meg-

tudja, hogy Matei és Irina szeretik egymást és ő feleslegessé vált, sikertől hemajátékával kifejeznie a legbennebb érzéseiben megcsalt ember keserűségét, szenvedését.

Caterina vérszégény alakjaért elsősorban a szerző felel. A származásánál és politikai hovatartozásánál fogva az új emberi képviselő tanító- és darabban nem képvisel olyan emberi értéket, hogy a vele való összehasonlításból kitűnjék, mit érnek Grigore, Matei, Adela és a többiek. Elena Ciprianu-Dragoi azonban nem aknázza ki még a szerző nyújtotta lehetőségeket sem. Eppen olyan szemtelen hangon fejezte ki megvetését a Dragomirescu család egyes tagjával szemben, mint amilyen közömbösen beszélt arról, hogy mikor és miért osztja a világot bárányok és ellenségek, vagy amikor az önmagával vívódó Petrunak bevallja, hogy ő is szereti.

Kiseb szerepekben (Costica, Marie-Jeanne, Gattescu) Dórel M. hallescu, Tanja Lache és V. Mihuta sem nyújtottak egységes alakítását. Főleg külsőségekkel, színpadias fogásokkal igyekeztek megvetést, gyűlöletet ébresztetni az általuk alakított negatív jellemekkel szemben.

Összegezésképpen elmondhatjuk, hogy az aradi színház munkaközössége értékes, színvonalas előadással kezdte meg a idei évadot. A rendező azonban elmélyültebb munkával, a bohózat felé háló törekvések elfojtásával és sok helyen a szerző és legyűlt hozzá a realitás követelményeinek igényesebb szemlélő tartásával a „Rombadott fellegvár” aradi előadását érzékenyebb, gazdagabb, meggyőzőbbé tehetné volna.

Farkas Tibor

N. A. Bulgaryinnak, a Szovjetunió minisztertanácsa elnökének, N. Sz. Hruscsovnak, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnöksége tagjának és Dzsawaharlal Nehrunak, India miniszterelnökének közös nyilatkozata

DELHI. (Agerpres.) — A TASZSZ

Jelenléte: A Szovjetunió kormányának meghívására India miniszterelnöke 1955. júniusában meglátogatta a Szovjetuniót. Nehru miniszterelnököt a Szovjetunióban melegen fogadták és a látogatás megszilárdította a két ország népeinek barátságát és megértését. A látogatás befejezésekor 1955. június 22-én nyilvánosságra hozták a Szovjetunió minisztertanácsa elnökének és India miniszterelnökének közös nyilatkozatát.

1955. novemberében és decemberében N. A. Bulgaryin, a Szovjetunió minisztertanácsának elnöke és N. Sz. Hruscsov, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének tagja, a Szovjetunió más hivatalos személyiségei kíséretében az indiai kormány meghívására látogatást tettek Indiában. India lakossága mindenütt lelkesedéssel fogadta a szovjet vendégeket. A látogatás megerősítette a két országnak és népeinek baráti kapcsolatát. N. A. Bulgaryin és N. Sz. Hruscsov megtekintették különböző mezőgazdasági, ipari és hidrotechnikai építkezéseket, látogattak tettek a mezőgazdaságot újító építési vállalatok és India gazdasági fejlődésének más központjaiban.

N. A. Bulgaryinnak, a Szovjetunió minisztertanácsa elnökének és N. Sz. Hruscsovnak, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnöksége tagjának, India miniszterelnökének Szovjetunióbeli látogatása lehetőséget nyújtott, hogy személyesen megismerkedjenek ezen országok népeivel és életmódjukkal, megismerjék problémáikat, sikereiket és a két ország törekvéseit és azt eredményezte, hogy megértés jött létre közöttük és országok népei között a kölcsönös bizalom, jóindulat és megértés alapján.

1955. június 22-én nyilvánosságra hozott említt közös nyilatkozat kifejezi szilárd ragaszkodásukat a Pansza Szála néven ismeretes öt irányelvhez.

Ezek az irányelvek kimondják, hogy a különböző politikai, társadalmi és gazdasági rendszerű országok együttműködhetnek és együtt kell hogy működjenek a kölcsönös bizalom, az egymás belügyeibe való be nem avatkozás alapján és aktív, békés együttműködési politikát folytathatnak attól a közös törekvéstől áthatva, hogy valóra váltsák a béke és az ember életfeltételei megjavításának eszményeit.

Könyvtáraink óta számos ország családokat az említt öt irányelvhez, vagy pedig kijelentette, hogy egyetért azokkal. A bandung értekezleten képviselt országok egyhangúlag nyilatkozatot fogadtak el, amelyben megerősítik ezeket az irányelveket, amelyeket jelenleg az országok közötti együttműködés tartós alapjaként ismernek el.

DELHI. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenléte:

N. A. Bulgaryin, a Szovjetunió minisztertanácsának elnöke, N. Sz. Hruscsov, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének tagja, valamint Dzsawaharlal Nehru, India miniszterelnöke, december 13-án Delhi-ben, az Indiai Köztársaság elnöki palotájában közös nyilatkozatot írtak alá.

A nyilatkozat aláírásánál jelen voltak a szovjet küldöttség tagjai, valamint M. A. Mensikov, a Szovjetunió indiai rendkívüli és meghatalmazott nagykövete is.

Indiai részről többek között jelen voltak: Dzsawaharlal Nehru, India miniszterelnöke és N. R. Pilal, India külügyminisztériumi főtitkára.

N. A. Bulgaryin és N. Sz. Hruscsov jelenléti indiai látogatásuk során szabad és őszinte eszmecserét folytattak Dzsawaharlal Nehru indiai miniszterelnökkel a nemzetközi kérdésekben. Az eszmecsere során meggyőződtek azon szilárd meggyőződésük, hogy a nemzetközi kapcsolatokat az öt irányelvre kell alapítani és minden lehető el kell követni a nemzetközi feszültség enyhítésére, az országok közötti béke és együttműködés megszilárdításának előmozdítására.

A kormányfőknek 1955. júliusában Genfben megtartott értekezlete azt eredményezte, hogy az értekezleten képviselt nagyhatalmak elismerték, hogy képtelenség a háború, amely az atom- és hidrogénfegyverek tökéletesítése folytán csak szerencsétlenséget okozhat az emberiségnek.

Ez az alapvető felismerés — hogy kizárják a háborút, mint a nemzetközi viszállyok megoldásának módját — a világ népeinek mélyes megelégedésével találkozott és a feszültség lényeges enyhüléséhez vezetett. Bár a főbb európai és ázsiai problémák még megoldásra várnak, a háborúnak, mint a viták kérdések megoldása módszerének kizárása, természetes következménye, hogy megváltozott a kérdések felvetésének módja és megnyilvánult az a törekvés, hogy a nemzetközi problémákat tárgyalások útján rendezzék. Diplomáciai kapcsolat jött létre a Szovjetunió és a Német Szövetségi Köztársaság között, megkezdtek és folytatódnak az Egyesült Államok és a Kínai NK közötti tárgyalások; ez év augusztusában sikerrel ért véget az atomenergia békés felhasználásával foglalkozó értekezlet, az ENSZ közgyűlése pedig határozati javaslatot fogadott el a nemzetközi atomenergia ügyének felállítására vonatkozólag.

A viták kérdéseinek tárgyalások útján történő rendezése érdekében a négy hatalom kormányfőinek értekezlete rámutatott annak szükségességére, hogy hívják egybe az illető országok külügyminisztereinek értekezletét. A külügyminiszteri értekezlet nemrég folyt le Genfben.

Az értekezleten nem jött létre egyezmény a megvitatott kérdésekben és mindmáig sem váltak valóra azok a nagy remények, amelyek a négy hatalom kormányfőinek értekezlete után születtek. Az értekez-

let eredményeként azonban világosabbá váltak az emberiség előtt álló problémák és elvitathatatlan tény, hogy ezek a problémák csakis békés eszközökkel, tárgyalások útján rendezhetők, ha az általános véleménynek megfelelően kizárják a háborút. Ezért a külügyminiszterek genfi értekezletének kiábrándító eredményei csak időleges jellegűek és folytatni kell az erőfeszítéseket a nemzetközi ellentétek csökkentésére, tekintetbe véve, hogy az ellentétek megoldására egyedül a tárgyalások vezethetnek. A két ország államfőinek annak a reményüknek adtak kifejezést, hogy az Egyesült Államok és a Kínai NK között nagyköveti szinten folyó tárgyalások nemcsak a megvitáztatás kerüli kérdésekben, hanem szélesebb körű kölcsönös megértéshez vezetnek magasabb szintű értekezlet egybehangzó által. Meggyőződésük, hogy tartós béke Ázsiában csak akkor lehetséges, ha megadják a Kínai NK-nak az öt megállított helyet az ENSZ-ben. Ugyanakkor mely ajánlatukat fejezik ki ezen elvitathatatlan tény elismerésének késekkel kapcsolatban és őszintén remélik, hogy a többi távolkeleti és ázsiai kérdésekkel együtt késekkel nélkül egyezmények útján oldják meg.

El kell ismerni a Kínai Népköztársaságnak a partmenti szigetekre és Tajvan szigetére vonatkozó törvényes jogait. A koreai kérdést pedig a koreai nép nemzeti jogainak elismerése alapján és a távolkeleti béke érdekében meg kell oldani.

A szovjet államfők és India miniszterelnöke üdvözlözték az indiai kérdésekben a múlt évben Genfben lefolyt értekezletet. Ez az értekezlet véget vetett a pusztító indiai háborúnak és megállapította az indiai államok problémáinak megoldásának rendjét.

A két ország államfőinek sajátállapítják meg, hogy akadályozó merültek fel a Laosz-ra vonatkozó genfi egyezmény teljesítésében is. Az említt egyezmény megszegésének rendkívül súlyos következményei lennének Indokínában és az egész világra nézve. Ezért a két ország államfőinek azzal a felhívással fordulnak az egyezmény részrevételéhez és az érdekeltek felekhez, hogy távolítsák el azokat az akadályokat, amelyek jelenleg a genfi egyezmény

útjában vannak és teljes mértékben működjenek együtt az egyezménynek szigorú tiszteletben tartása érdekében.

Mélységes meggyőződésük, hogy az ENSZ tagság megállapításánál alkalmazni kell az egyetemesség elvét. Amíg ezt az elvet nem tartják tiszteletben, az ENSZ nem képviseli az egész világ országait. Ezért közönlítik az ENSZ közgyűlésének a 18 ország egyidejű felvételére vonatkozó ajánlását és őszintén remélik, hogy a Biztonsági Tanács rövidesen elfogadja és valóra váltja ezt az ajánlást.

A világbéke megteremtéséhez és egy újabb pusztító háború elhárításához nincs más út, mint a leszerelés útja. A fegyverkezlet fokozása vagy akár a jelenlegi színvonalának fenntartása állandó háborús veszélyt jelent és ez okozza, hogy verseny folyik a legújabb típusú tömegpusztító fegyverek gyártása terén. A leszerelés parancsoló szükségessége egyenes arányban fokozódik az egyre pusztítóbb hatású atomfegyverek feltalálásával és felhasználásával.

A háború teljes kiküszöbölésére irányuló széles körben megnyilvánuló óhaj gyors és pozitív, építő akciókat követel a leszerelés irányában.

Ebben a kérdésben nagyfokú megértés jött létre és ha a tartós béke megteremtését tartják szem előtt, nyilván semmi ok sincs arra, hogy hamarosan ki ne küszöböljék a fennálló akadályokat.

A két ország államfőinek újra nyomatékosan kifejezésre akarják juttatni, hogy szilárd meggyőződésük szerint meg kell valósítani a termonukleáris fegyverek gyártásának, használatának és kicseréltetésének feltétel nélküli betiltását.

Ezzel egyidejűleg jelentős mértékben csökkenteni kell a hagyományos fegyverkezlet és hatékony nemzetközi ellenőrzést kell létesíteni az ellátó határozat és a leszerelés végrehajtásának biztosítására. Amíg ez meg nem valósul, az egész világot a háborútól való félelem szörnyű érzése fogja áthatni és a népek kétségbe fogják vonni a békétörekvések ösztönzését.

A szovjet államfők és India miniszterelnöke egyetértenek abban, hogy katonai szövetségek vagy regionális katonai blokkok létrehozása nem a béke és a biztonság eszköze. Az ilyen szövetségek kizárólagos célja a "hidegháború" határait, bizonytalanságot hoztak létre az illető térségekben, fokozták a féltelmet

Szovjet vezetők a delhi ipari kiállításon

DELHI. (Agerpres.) — TASZSZ. N. A. Bulgaryin és N. Sz. Hruscsov kedden délelőtti megtekintették a delhi ipari kiállítást.

Ez a kiállítás október 29-én nyílt meg. A város központjához közel, 30 hektárnyi területet foglal el. Számos indiai állami és magánvállalat, valamint huszonegy ország — köztük a Szovjetunión, Kína, az USA, Anglia, a Német DK, Lengyelország, Csehszlovákia, Románia, Magyarország, Nyugat-Németország, Japán, Burma — állította itt ki termékeit.

N. A. Bulgaryin és N. Sz. Hruscsov végigjárták azokat a terméket, ahol az indiai ipar állami társadalmi szektorának termékeit, valamint a köztársaság öt éves tervének teljesítését tükröző kiállítási anyagok láthatók.

A szovjet államfőket megtekintették a magánvállalatok kiállítási csarnokait is.

India gazdaságában nagy szerepet tölt be a kisipari termelés és a kézi szövő. N. A. Bulgaryin és N. Sz. Hruscsov nagy elismeréssel nyilatkoztak az indiai iparművészeti termékekről.

Anglia kiállítási csarnokának megtekintése után a szovjet államfőket az USA csarnokait keresték fel. Itt a többi között egy televíziós stúdió látható, valamint az atomenergia békés felhasználását bemutató részleg.

A szovjet vendégek jártak a Kínai Népköztársaság pavilonjában is. Ez a kiállítás egyik legnagyobb csarnoka, és kínai építészeti stílusban készült.

A Szovjetunió kiállítási részlegén — ahova szintén betértek, — a termékek és a termékek közül is láthatók a szovjet gépipar különböző termékeit. Ugyanitt bemutatják a Bhilai kohászati üzem egyik műhelyének modelljét. Mint ismert, ez az indiai üzem a Szovjetunió közreműködésével épül. A szovjet könnyűipar gazdag választékkal szerepel. A könyvtárban ott láthatók Nehruinak a Szovjetunióban kiadott, India felfedezése és Önéletrajz című művei, valamint a Szovjetunió népeinek nyelveire lefordított más indiai irodalmi alkotások.

N. A. Bulgaryin és N. Sz. Hruscsov a kiállítás megtekintése után ellátogattak a delhi rádióadó állomásra.

—O—

Rövid külföldi hírek

A marokkói „Istiqlal” nemzeti párt az Al Alam című lap hasábjain követeli Marokkó teljes függetlenségét és a francia protektorátus létrehozásáról szóló 1912-es francia-marokkói szerződés érvénytelenítését. „Marokkó — hangzik a cikk — nem hajlandó engedelmeyeket tenni szuverenitása rovására és ő maga akár ellenőrzést gyakorolni bel- és külügyben.”

Ibn Szaúd Aziz, Szaudi-Arábia királya, a Times of India című független újságnak adott nyilatkozatában elítélte az iraki kormányzók politikáját. Kijelentette, hogy a bagdadi paktum „nem szolgálhatja a béke megőrzésének ügyét. A paktum hátterében meghúzódó idegen hatalmak — mint mondotta — az efféle szövetségekkel sem fogják elérni céljaikat, bármik is legyenek azok.”

„DOZSA GYÖRGY” mozi: december 18-ig: Rio Escandido. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Naponta matiné 11 órakor.

„NICOLAE BALCESCU” mozi: december 18-ig: A mexikói lány. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„HERBAK JÁNOS” mozi: december 18-ig: Dérin. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„I. L. CARAGIALE” mozi: december 18-ig: Rio Escandido. Előadások: 4, 6 és 8 órakor.

„UJ IDOK” mozi: december 18-ig: 6 órakor a háború után. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„SOLIDARITATEA” mozi: (Gái): december 18-ig: Az 1. számú közellenség. Előadások: hétköznap: 7 órakor, vasárnap: 3, 5 és 7 órakor.

„DECEMBER 30” üzemi filmszínház december 17-18-án: A mi bajnaink. Előadások: 4 és 6 órakor.

„MAXIM GORKIJ” mozi (Mikolaka): december 18-ig: A tigriszeledő. Előadások: 5 és 7 órakor.

„ILIE PINTILIE” CFR mozi: (Gradiste): december 13-15-ig: Fanfan la Tulipe. Előadások: naponta 6 órakor, vasárnap: 2, 4 és 6 órakor.

„NICOLAE BALCESCU” mozi (Lippa): december 18-ig: A denerv.

„PETOFI SANDOR” mozi (Radna): december 18-ig: Ilie is sportol.

„POPULAR” mozi (Nagy-szentmihály): december 18-ig: A hűség próbája.

Elő találkozások

A vonatjuk széles, csaknem az egész oldalát betöltő ablakán át a reggeli ködben már a jugoszláv föld dereng előtűnik. A Vajdaságban vagyunk, Jugoszlávia legtermékenyebb vidékén.

Az utakon parasztszerek dőögnek ki a határba. Filcalapos, gyapjú vagy bőrbakabó, térdben szürkült nadrágot, helyeken felálló oru szijbakancsot viselő férfiak ülnek a bakon. Az őregje mind nagybajuszú. Bajuszveiselüket nálunk zaporozszejnek mondanák. Az őregasszonyok viselete fekete, a parasztlányoké és menyecskeken ujjatlan fekete blúz, himzett mellényke, élénk, színes fejkendő, kötényke.

„Uj utasok lépnek be fülkénkbe: 40 év körüli férfi, meg egy egyszerűen, de utolsó dívat szerint öltözött vékony fiatalember. Egyik kezükben átkalás, a másikban friss újság. Azt lapozgatják állukban. Közélmény szomszédunk, egy résh művész Szomszédunk, elindítja az általános eszmecserét. Egyszerre négy nyelvet használunk: a szerbet, csehet, szlovákot és orosz. Keressük a közös, vagy hasonló szavakat.

„Az új utasok közül a fiatalabbik az iskolában tanult oroszul. Nehézség nélkül olvassa az orosz újságokat. Szovjet folyóiratot mutat nekik. Mind a ketten élénk érdeklődéssel nézik a fényképeket. A fiatalabbik lefordítja a képaláírásokat. Erdeklődésük tetőfokra hág, amikor Vukmanovic-Tempo nyilatkozatához érnek.

En meg jugoszláv lapokat forgatók. Szovjet távirati jelentések mellett a Jugoszláviában vendégeskedő szovjet sportolók fényképei tarkallnak.

Uj ismerőseim egymás szavába oágva mesélnek, mekkora örömet keltett náluk a belgrádi nyilatkozat, milyen nagy reményeket fűznek itt az emberek Jugoszlávia és a Szov-

jetunio baráti kapcsolatainak helyreállításához és erősítéséhez. Gyorsan perg a beszédük. Tökéletesen elfelejtették, hogy utitársaik nem tudnak szerbet. Az is igaz, hogy amit mondanak, nem igényel tolmácsot.

A vonat megáll. Megérkezünk Noviszádba. Ez a Vajdaság székhelye. Az utcákon nagy a sűrűség-jörg. Utitársaik megmaradvazák, hogy vásár nap van. Minden héten kétszer van vásár Noviszádban, a legfontosabb jugoszláv mezőgazdasági vidék központjában.

— Sokan járnak ide még Belgrádból is — halljuk.

— Költészes ott az élet — jegyzi meg váratlanul idősebb utitársunk, komollyá váló arccal.

A fiatalabbik újságot vesz elő, s nyilván magyarázatoképpen, felolvasa a vezércikket:

„Az állampolgárokat az utóbbi időben nyugtalanítja egyes áruk drágulása; aggodalmat keltenek bizonyos mendemondák áremelkedéséről, lakbérémelekről...”

A lap cölfolta ezeket a mendemondákat, valamint azt a híresztelést, hogy infláció várható. Utalt arra a gazdasági tanácskozársra, amelyen Tito elnök is részt vett, s részletesen kifejtette, milyen intézkedéseket szándékozik tenni a kormány, hogy a legközelebbi években emelje a dolgozók életszínvonalát.

Azokra a nehézségekre terelődik beszélgetésünk, amelyekkel szembe-találták magukat Jugoszlávia népei, amikor hozzáálltak az ország évszázados elmaradottságának megszűntetéséhez, gazdasági függetlenségének biztosításához. 1955-ig a háború előttihez viszonyítva a jugoszláv gépgyártás megnyolcszorozta termelését. Az áramtermelés 2,5-szeresére nőtt. Ez nem kevés erőfeszítés és áldozatot követelt a dolgozóktól. S

szükségszerűen kihatással volt élet-színvonalukra is. Annál is inkább, mert a mezőgazdasági termelés idén csupán az 1939. évi színvonalat érte el.

— Hamarosan meg fogja látni — mondja magabiztosan fiatal utitársunk, — milyen sokat építettünk az elmúlt években. S amit felépítettünk, a régi Jugoszláviában elérhetetlen ábrándnak tűnt.

— Sok minden történt a dolgozók életének megjavítása érdekében — teszi hozzá az idősebb. — Különb-sen a közoktatás, az egészségügy és a társadalombiztosítás területén. Bőven vannak nehézségeink, az már igaz, de meggyőződhet róla, hogy ezeket le tudjuk gyűrni.

Népi vállalat

A zselezniki Ivo Lola Ribargyárat jugoszláv, csehszlovák, bolgár, osztrák, svájci, szovjet, stb. ifjúsági rohambrigádok építették. 16.000 ifjú és leány dolgozott az építkezésen a legkülönbözőbb országokból. Nevét a jugoszláv ifjúság egyik dicső vezetőjéről kapta, aki a népi felszabadító háborúban esett el.

„A még mindig épülő gyárban teljes gőzzel folyik a munka. A múlt évben 180 fajta, összesen 15.000 tonna súlyú gépet és berendezést gyártottak.

— 1948. januárjában — mondja Vukolics elvtárs, az igazgatóbizottság elnöke — lépett üzembe a „Zseleznik”. Nagy terveink voltak. Hat-hatlas esztergákat és karusszalpadokat készültünk gyártani... De ekkor nehéz időm következett.

Vékony szemlődké összeér, amikor arról beszél, milyen nehézségekkel küszködött a szovjet-jugoszláv kapcsolatok felbomlása idején.

„Barátságunk a békét erősíti”

— Azért nem mondtunk le terveinkről — folytatja. — Ebben az évben elérjük a tervezett kapacitást. Nézzék: nehézgépiparunk elsőszülötte — három méter átmérőjű alkatrészek megmunkálására alkalmas karusszalpad.

A karusszalpad mellett ötmázsdás légkalapács, lemezhangoló gép és egy „Szokol” motorkerékpár. Ezeket idén gyártják először.

A gyár a nikiszl és zenicai kohászati művek nagy megrendeléseire is dolgozik.

Sokréti feladatai közé tartozik még a szakmunkásképzés. Iskolájából 1948 óta vagy ezer fiatal szakmunkás — lakatos, gépkezelő, öntő — került ki.

Megajándékozták az üzemi lap néhány példányával. Az „Omladinszka Fabrika” (Ifjúsági gyár) utolsó számaiban lapozgatva világosan látom a „Zselezniki” dolgozói előtt álló nagy nehézségeket, de a kollektíva hatalmas kezdeményezése kedvét és kitartását is.

Azt mondták nekem, hogy az üzemi lap címe már elavult, hiszen a gyárban az idő szerint a legkülönbözőbb koru emberek dolgoznak. Am azok után, amit itt láttam, ellenetést kell tennem. Helyes a lap címe. Fialat ez a gyár. Egyre növekedik és új erőt gyűjt.

A noviszádi kiállításon

Először az eddigi kiállításoktól, amelyekben, ahogy egyes jugoszláv riporterek élcelődtek, „kolosszális dinnyék és rekord súlyú paprikák” álltak a figyelem középpontjában, az idei noviszádi mezőgazdasági kiállításon a mezőgazdasági gépek uralkodnak.

A távoli hegyi falvakból családostul odasereglett parasztok megbámulták az óriási szovjet kombájn,